

ΟΡΙΣΜΟΣ

Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης είναι η εισαγωγή καθετήρα στην ουροδόχο κύστη, διαμέσω της ουρήθρας με σκοπό την παροχέτευση ούρων. Ο καθετηριασμός γίνεται για παροχέτευση των ούρων, καθώς και για θεραπευτικούς ή διαγνωστικούς λόγους.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ

- ▶ ΑΡΣΗ ΥΠΟΚΥΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΡΑΞΗΣ (ΣΥΧΝΟ)
- ▶ ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΣΗ ΚΥΣΤΕΩΣ ΣΕ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ
- ▶ ΑΚΡΙΒΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗ ΟΥΡΩΝ (ΤΗΡΗΣΗ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ)
- ▶ ΔΙΑΛΕΙΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΕΤΗΡΙΑΣΜΟΙ ΚΥΣΤΕΩΣ (ΝΕΥΡΟΓΕΝΗΣ ΚΥΣΤΗ)
- ▶ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΘΕΤΗΡΑ ΩΣ ΝΑΡΘΗΚΑ (ΟΥΡΗΘΡΟΚΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΤΟΜΩΣΗ)

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ

- ▶ ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΥΡΩΝ ΓΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
- ▶ ΜΕΤΡΗΣΗ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΟΥΡΩΝ
- ▶ ΕΓΧΥΣΗ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
- ▶ ΟΥΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΔΥΣΚΟΛΟΥΣ ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΥΣ ΚΥΣΤΕΩΣ

- ▶ Έγχυση αναισθητικής αλοιφής σε ουρήθρα
- ▶ Εισαγωγή καθετήρα και με τη βοήθεια δακτυλικής
- ▶ Εφαρμογή καθετήρα τύπου Tiemann
- ▶ Εισαγωγή καθετήρα Nelaton μέχρι του εμποδίου κι από πάνω ενός Tiemann
- ▶ Ηπια εισαγωγή οδηγού σύρματος και από πάνω ενός ουρηθρικού ή ουρητηρικού καθετήρα
- ▶ Εφαρμογή υπερηβικής κυστεοτομίας
- ▶ Τοποθέτηση καθετήρα κύστεως με χρήση οπτικού ουρηθροτόμου

ΤΥΠΟΙ ΚΑΘΗΤΗΡΩΝ

▶ ΑΠΛΟΣ FOLLEY

ΤΥΠΟΙ ΚΑΘΗΤΡΩΝ

▶ NELATON

ΤΥΠΟΙ ΚΑΘΗΤΡΩΝ

- ▶ 3WAY –TIEMMAN-FOLLEY

ΤΥΠΟΙ ΟΥΡΟΣΥΛΛΕΚΤΩΝ

▶ ΜΕ ΒΡΥΣΑΚΙ

ΤΥΠΟΙ ΟΥΡΟΣΥΛΛΕΚΤΩΝ

ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ (Χωρίς
δυνατότητα εξόδου των ούρων)

ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ

ΤΥΠΟΙ ΟΥΡΟΣΥΛΛΕΚΤΩΝ II

- ▶ Πεικές καλύπτρες (εξωτερικοί ουροκαθετηρες)

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

- ▶ Σε βαριά περιστατικά
- ▶ Σε πολύ δύσκολους καθετηριασμούς

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Προκαλούν συχνά έντονες δερματικές παρενέργειες

ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

- ▶ Ενημέρωση του ασθενή για το σκοπό και την διαδικασία.
- ▶ Τοποθέτηση παραβάν.
- ▶ Εξασφάλιση καλού φωτισμού
- ▶ Συγκέντρωση των υλικών σε θέση προσβάσιμη στον ασθενή.
- ▶ Υγιεινή των χεριών.
- ▶ Χρήση απλών γαντιών.
- ▶ Απομάκρυνση κλινοσκεπασμάτων.
- ▶ Τοποθέτηση ασθενή σε ύπτια θέση με τα γόνατα και τα ισχία σε κάμψη και έκταση.

-
-
- ▶ Τοποθέτηση αδιάβροχου υποστρώματος κάτω από τους γλουτούς.
 - ▶ Αφαίρεση γαντιών.
 - ▶ Αντισηψία χεριών.
 - ▶ Τοποθέτηση στατό με ουροσυλλέκτη στο κρεβάτι.

ΥΛΙΚΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Για την προετοιμασία του δέρματος

- ▶ Αποστειρωμένες γάζες.
- ▶ Αντισηπτικό διάλυμα.

Για το άσηπτο πεδίο

- ▶ Αποστειρωμένο τετράγωνο σχιστό.
- ▶ Γάντια αποστειρωμένα.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟ:

- ▶ Καθετήρες Foley ενηλίκων δυο ή τρεις 2way ή 3way συνήθως Νο 16 ή 18 ανάλογα με το σκοπό του καθετηριασμού.
- ▶ Set καθετηριασμού που περιέχει νεφροειδές με γάζες και λαβίδα.
- ▶ Αδιάβροχο πεδίο.
- ▶ Νεφροειδές.
- ▶ Αποστειρωμένη υδροδιαλυτή λιπαντική ουσία (π.χ.ξυλοκαΐνη).
- ▶ Σύριγγα των 10cc με φυσιολογικό ορό. -Ουροσυλλέκτης κλειστού κυκλώματος. -Δοχείο καλλιέργειας και γενικής ούρων κατά περίπτωση. -Στατό ουροσυλλέκτη. -Παραβάν. - Τροχήλατο νοσηλείας με κάδο απόρριψης ΕΙΑ.

- ▶ Ουροσυλλέκτης κλειστού κυκλώματος.
- ▶ Δοχείο καλλιέργειας και γενικής ούρων κατά περίπτωση.
- ▶ Στατό ουροσυλλέκτη.
- ▶ Παραβάν.
- ▶ Τροχήλατο νοσηλείας με κάδο απόρριψης ΕΙΑ.

ΚΑΘΗΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- ▶ Εφαρμόστε υγιεινή χειρών.
- ▶ Επιβεβαιώστε την ταυτότητα της ασθενούς, εξηγήστε την διαδικασία και εξασφαλίστε τη συγκατάθεσή της.
- ▶ Εξασφαλίστε την ιδιωτικότητα (ατομικότητα & αξιοπρέπεια) της ασθενούς, καθώς και καλό φωτισμό.
- ▶ Φορέστε γάντια Latex.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Προλαμβάνει την μετάδοση και εξάπλωση των μικροβίων.
- ▶ Προλαμβάνετε τυχών λάθος. Η ενημέρωση ενθαρρύνει τη συνεργασία της ασθενούς και μειώνει το άγχος της.
- ▶ Απαιτείται σεβασμός στην προσωπικότητα της. Ο φωτισμός είναι απαραίτητος για την καλή οπτικοποίηση της ουρήθρας.
- ▶ Τα γάντια μειώνουν τον κίνδυνο έκθεσης σε σωματικά υγρά.

ΚΑΘΕΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- ▶ Βοηθήστε την ασθενή να πάρει γυναικολογική θέση. Ανασηκώστε τα σκεπάσματα πάνω από την κοιλιακή χώρα και καλύψτε τα με πετσέτα. Τοποθετήστε το τετράγωνο νοσηλείας κάτω από την ασθενή.
- ▶ Βγάλτε τα γάντια και εφαρμόστε υγιεινή χεριών.
- ▶ Ανοίξτε τον ουροσυλλέκτη χωρίς να αφαιρέσετε το καπάκι του σωλήνα παροχέτευσης! Αναρροφήστε στη σύριγγα την κατάλληλη ποσότητα water for injection και τοποθετείστε το νεφροειδές μεταξύ των μηρών της ασθενούς. Ανοίξτε το αποστειρωμένο σετ σε προσιτή θέση.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Η άνεση της ασθενούς προάγει την χαλάρωση. Το τετράγωνο νοσηλείας προστατεύει τον ιματισμό από την υγρασία και η πετσέτα τα κλινοσκεπάσματα.
- ▶ Προλαμβάνει την μετάδοση και εξάπλωση των μικροβίων.
- ▶ Διευκολύνει τη σύνδεση με τον καθετήρα χωρίς να υπάρχει κίνδυνος επιμόλυνσης. Κάθε καθετήρας χρειάζεται διαφορετική ποσότητα water for injection. Το νεφροειδές χρησιμεύει για τη συλλογή των ακαθάρτων υλικών

ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Φορέστε αποστειρωμένα γάντια.
- ▶ Διαχωρίστε τα χείλη του αιδοίου. Καθαρίστε με τολύπιο με αντισηπτικό διάλυμα διαδοχικά, με μία κίνηση από πάνω προς τα κάτω, αρχικά τα μεγάλα χείλη, μετά τα μικρά και τέλος ταμπονάρετε το έξω στόμιο της ουρήθρας.
- ▶ Πιάστε τον ουροκαθετήρα σε απόσταση 5-8εκ από το άκρο του. Επαλείψτε το άκρο με ξυλοκαΐνη.
- ▶ Εισάγετε τον καθετήρα στην ουρήθρα αργά, ήπια και με κατεύθυνση προς τα πάνω, έως ότου διαπιστωθεί ροή ούρων και κατόπιν άλλα 5-8εκ.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Τήρηση άσηπτης τεχνικής.
- ▶ Πρόληψη της διασποράς μικροβίων. Ανεπαρκής καθαριότητα της εισόδου της ουρήθρας είναι κύρια αιτία ουρολοίμωξης.
- ▶ Ελαχιστοποίηση του τραυματισμού της ουρήθρας και της ενόχλησης της ασθενούς. Διευκόλυνση της εισόδου του καθετήρα.
- ▶ Επίτευξη εύκολης και atraumaticκής εισόδου του καθετήρα. Εξασφάλιση του ότι ο καθετήρας τοποθετείται στην κύστη.

ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Συνδέστε με τον ουροσυλλέκτη με άσηπτο τρόπο και φουσκώστε το μπαλονάκι.
- ▶ Τραβήξτε ήπια τον καθετήρα προς τα έξω μέχρι να νιώσετε αντίσταση. Λάβετε υπόψη τυχών δυσανασχέτηση της ασθενούς.
- ▶ Ελέγξτε το σύστημα του ουροσυλλέκτη και διασφαλίστε ότι δεν έχει διπλωθεί. Στερεώστε στο στατώ και κάτω από το επίπεδο της ουροδόχου κύστης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Το κλειστό σύστημα παροχέτευσης ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο εισαγωγής μικροοργανισμών στην ουροδόχο κύστη. Το μπαλονάκι διατηρεί τον καθετήρα στη θέση του.
- ▶ Λανθασμένο φούσκωμα του μπαλονιού στην ουρήθρα και όχι στην ουροδόχο κύστη, μπορεί να προκαλέσει ενόχληση στην ασθενή.
- ▶ Αυτό διευκολύνει την παροχέτευση των ούρων και προλαμβάνει την παλινδρόμησή τους εάν δεν υπάρχει βαλβίδα μη παλινδρόμησης.

ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΑΝΔΡΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Ανασηκώστε το πέος με αποστειρωμένη γάζα με το ένα χέρι και κατεβάστε την ακροποσθία. Καθαρίστε με τολύπιο με αντισηπτικό διάλυμα, με 3 κυκλικές κινήσεις από το κέντρο προς την περιφέρεια (με νέο τολύπιο κάθε φορά).
- ▶ Εγγύστε στην ουρήθρα 10-15ml αναισθητικής γέλης, συγκλείστε το έξω στόμιο και περιμένετε έως ότου επιτευχθεί αναισθησία. Ακουμπήστε το πέος στο αποστειρωμένο πεδίο.
- ▶ Αφαιρέστε το ένα ζευγάρι αποστειρωμένα γάντια.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Αποκάλυψη έξω στομίου ουρήθρας. Πρόληψη της διασποράς μικροβίων. Ανεπαρκής καθαριότητα της εισόδου της ουρήθρας είναι κύρια αιτία ουρολοίμωξης
- ▶ Ελαχιστοποίηση του τραυματισμού της ουρήθρας και της ενόχλησης του ασθενούς. Διευκόλυνση της εισόδου του καθετήρα.
- ▶ Διατήρηση άσηπτης τεχνικής.

ΚΑΘΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΑΝΔΡΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Εφαρμόστε υγιεινή χειρών.
- ▶ Επιβεβαιώστε την ταυτότητα της ασθενούς, εξηγήστε την διαδικασία και εξασφαλίστε τη συγκατάθεσή της.
- ▶ Εξασφαλίστε την ιδιωτικότητα (ατομικότητα & αξιοπρέπεια) της ασθενούς, καθώς και καλό φωτισμό.
- ▶ Φορέστε γάντια Latex.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Προλαμβάνει την μετάδοση και εξάπλωση των μικροβίων.
- ▶ Προλαμβάνετε τυχών λάθος. Η ενημέρωση ενθαρρύνει τη συνεργασία της ασθενούς και μειώνει το άγχος της.
- ▶ Απαιτείται σεβασμός στην προσωπικότητα της. Ο φωτισμός είναι απαραίτητος για την καλή οπτικοποίηση της ουρήθρας.
- ▶ Τα γάντια μειώνουν τον κίνδυνο έκθεσης σε σωματικά υγρά.

ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΑΝΔΡΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Κρατείστε το πέος σε γωνία 60-90° έλκοντας ελαφρώς. Πιάστε τον ουροκαθετήρα σε απόσταση 5-8εκ από το άκρο του.
- ▶ Εισάγετε τον καθετήρα στην ουρήθρα αργά και ήπια, έως ότου διαπιστωθεί ροή ούρων. Προωθήστε τον άλλα 2-3εκ, σχεδόν μέχρι τη διακλάδωσή του. Επί αντίστασης, παροτρύνετε τον ασθενή να βήξει και αυξήστε την έλξη του πέους.
- ▶ Συνδέστε με τον ουροσυλλέκτη με άσηπτο τρόπο και φουσκώστε το μπαλονάκι.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ▶ Ευθειασμός ουρήθρας, άσηπτη τεχνική.
- ▶ Επίτευξη εύκολης και atraumaticκής εισόδου του καθετήρα. Εξασφάλιση του ότι ο καθετήρας τοποθετείται στην κύστη. Ο βήχας βοηθά στη λύση του σπασμού του έξω σφιγκτήρα.
- ▶ Το κλειστό σύστημα παροχέτευσης ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο εισαγωγής μικροοργανισμών στην ουροδόχο κύστη. Το μπαλονάκι διατηρεί τον καθετήρα στη θέση του.

ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ ΣΕ ΑΝΔΡΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- ▶ Τραβήξτε ήπια τον καθετήρα προς τα έξω μέχρι να νιώσετε αντίσταση. Λάβετε υπόψη τυχών δυσανασχέτηση του ασθενή.
- ▶ Καθαρίστε τοπικά και επαναφέρετε την ακροποσθία στην αρχική της θέση.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

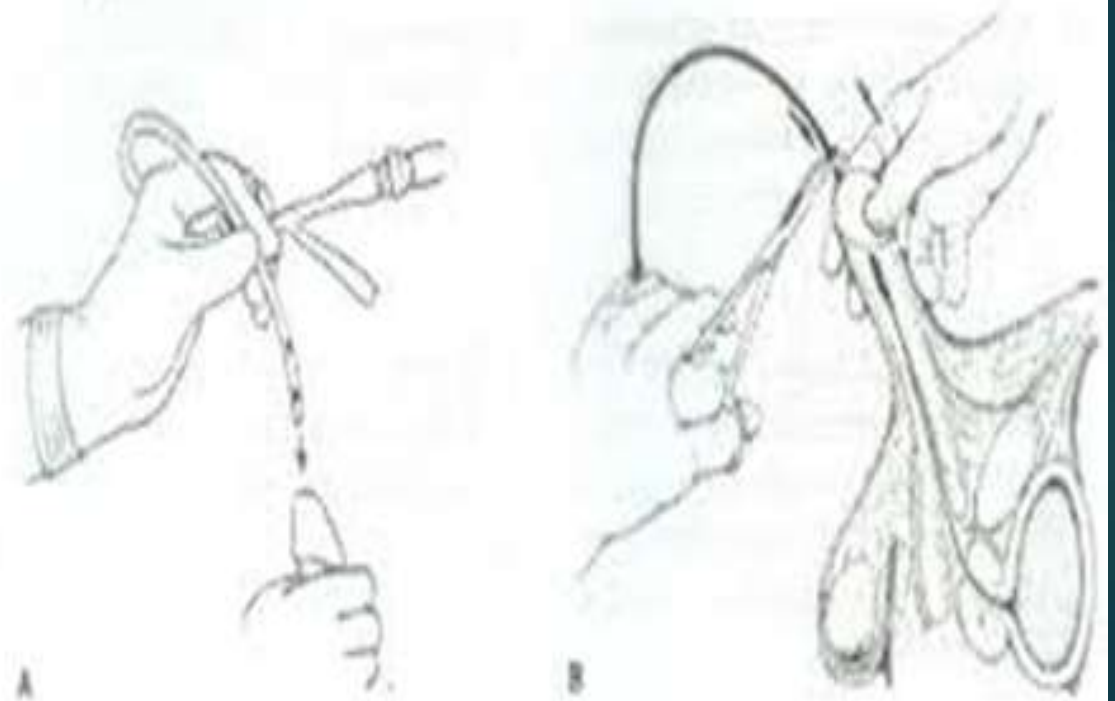
- ▶ Λανθασμένο φούσκωμα του μπαλονιού στην ουρήθρα και όχι στην ουροδόχο κύστη, μπορεί να προκαλέσει ενόχληση στον ασθενή.
- ▶ Πρόληψη διαταραχής αιμάτωσης.

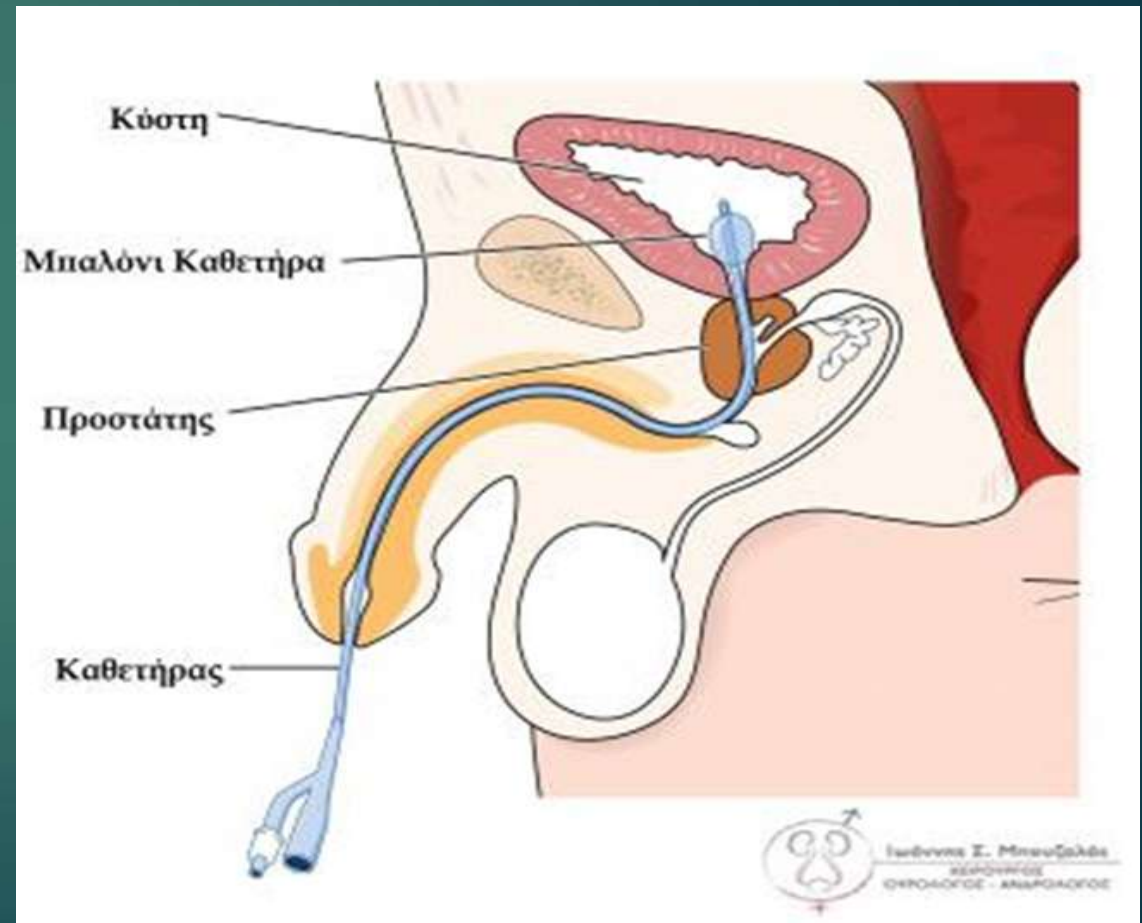
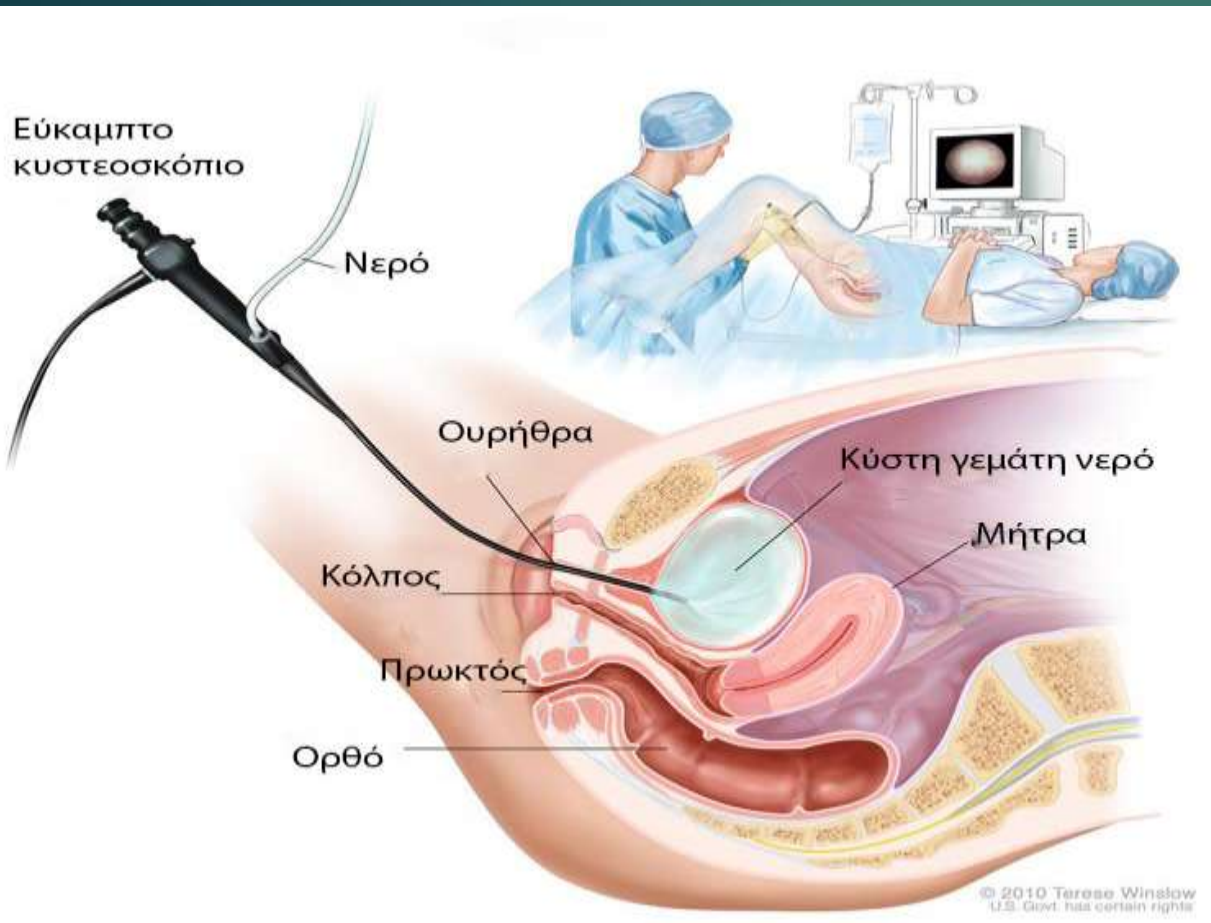
ΚΑΘΗΤΡΑΣ FOLLEY ΣΤΗΝ ΟΥΡΟΔΟΧΟ ΚΥΣΤΗ

Καθετήρας Folley στην
ουροδόχο κύστη

Καθετηριασμός σε άνδρα
A: Χωρίς χρήση λαβίδας
B: Με χρήση λαβίδας

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΚΥΣΤΕΩΣ

- ▶ Παραμονή μέχρι 1 βδομάδα:folley
- ▶ Μεγαλύτερη παραμονή (30-40 ημέρες):silicone
- ▶ Ιδανικό μέγεθος τα 16 ή τα 18fr
- ▶ Οι καθετήρες εμποτισμένοι με αντιβιοτικά δεν προφυλάσσουν από λοιμώξεις

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΚΑΘΗΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

- ▶ Μόλυνση του ουροποιητικού κατά τη διάρκεια του καθετηριασμού
- ▶ Μόλυνση του ουροποιητικού από το σύστημα παροχέτευσης των ούρων
- ▶ Τραύμα του βλεννογόνου της ουρήθρας
- ▶ Δυσκολία ανοχής του μόνιμου καθετήρα
- ▶ Αδυναμία παροχέτευσης των ούρων
- ▶ Παραφίμωση
- ▶ Δημιουργία εσχάρων στο βλεννογόνο του στομίου της ουρήθρας
- ▶ Διαρροή ούρων από το στόμιο της ουρήθρας
- ▶ Shock

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΤΗΡΑ

- ▶ Δυσουρία
 - a. Φλεγμονή του βλεννογόνου της ουρήθρας
 - b. Τραυματισμός του βλεννογόνου
- ▶ Επίσχεση ούρων
 - a. Ψυχολογικά αίτια
- ▶ Φλεγμονή ουροποιητικού συστήματος
 - a. Μόλυνση κατά τον καθετηριασμό
 - b. Ανιούσα μόλυνση αν ο ασθενής έχει μόνιμο καθετήρα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ▶ 1 Ρ. Lynn Επιμ. Χ.Β. Λεμονίδου. Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2012.
- ▶ C. Taylor, C. Lillis, P. LeMone Επιμ. Χ.Β. Λεμονίδου. Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Τόμος III. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2006.
- ▶ M. Nicol, C. Bavin, Επιμ. Γ. Μπίτση. Βασικές Νοσηλευτικές Διαδικασίες, Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα 2004.
- ▶ Αθανάτου, ΕΚ 2003, Κλινική Νοσηλευτική. Βασικές και ειδικές νοσηλείες, Έκδοση ΙΓ, Ιατρικές Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα.
- ▶ Αθανάτου, ΕΚ 2004, Κλινική Νοσηλευτική. Βασικές και ειδικές νοσηλείες, Έκδοση ΙΔ.
- ▶ Αθανάτου, ΕΚ 2004, Παθολογική και χειρουργική, κλινική νοσηλευτική έκδοση Ζ.